

noho takového rozsudku na druhém. Nebyla tedy sporná věc v napadeném rozsudku posouzena po právní stránce nesprávně, dovolání je bezdůvodným.

Čís. 7639.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovovaly-li pojišťovací podmínky, že, není-li pojistné v době pojistné události dosud zapláceno, jest pojišťovna sprostěna závazku k plnění, nezačíná ručení pojišťovny povolením čekací lhůty k zaplacení premie, nýbrž teprve zaplacením premie. Povolení čekací lhůty má pouze ten význam, že pojišťovna nemůže před jejím uplynutím žalovati o zaplacení dlužné premie a že také nemůže odstoupiti od smlouvy.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1927, Rv I 993/27.)

Josef B. a jeho manželka, žalobkyně Anna B-ová, byli pojištěni u žalované na případ dožití po případě úmrtí na 20.000 Kč, pojištění mělo počítati 1. srpna 1925, roční premie měla se platiti čtvrtletně a zaplácena byla hned při ujednání pojišťovací smlouvy částka 100 Kč, ku zaplacení zbytku premie poskytnuta byla lhůta do 15. ledna 1926. Josef B. zemřel 16. prosince 1925, žalobkyně oznámila jeho úmrtí, sebevraždu, žalované, žádajíc vyplacení pojištěné sumy. Ježto žalovaná pojišťovna odmítla vyplatiti pojistné, žalovala ji Anna B-ová o zaplacení 20.000 Kč, tvrdíc, že Josef B. spáchal sebevraždu ve stavu chorobné poruchy duševní činnosti, vylučující volné ovládání vůle, a odvolávajíc se dále na to, že Josef B. zemřel ještě v době, kdy mu běžela lhůta ku splacení premie jemu žalovanou poskytnutá. Žalovaná pojišťovna namítla, že pojišťovací smlouva nevešla v platnost, ježto pojistné nebylo zapláceno a pojišťovna na zaplacení první premie nepodala žaloby, a popírala dále, že by Josef B. spáchal sebevraždu ve stavu vylučujícím volné ovládání vůle. Procesní soud první stolice žalobu zamítl ze dvou důvodů: Jednak dovodil, že Josef B. nespáchal sebevraždu ve stavu chorobné duševní činnosti vylučujícím svobodné ovládání vůle, kterýžto důvod tu nepřichází v úvahu. Ohledně druhého důvodu uvedl v důvodech: Avšak žaloba není odůvodněna z dalšího ještě důvodu. Podle § 28 pojišťovacího zákona jest pojišťovatel osvobozen od placení pojistného, není-li ještě zaplácena premie v době nehody, na kterou pojištění zní. § tento sice dosud nevstoupil podle §§ 167, 168 pojišť. zákona v platnost, avšak ustanovení to platí podle čl. 3 všeobecných podmínek pojišťovacích. Na první premii, která podle police činila 326 Kč 97 h čtvrtletně, zapláceno bylo pouze 100 Kč, zbytek nikoliv. Jest ovšem pravda a soud bere za zjištěno, že žalovaná poskytla Josefu B-ovi ku zaplacení dlužných premií lhůtu do 15. ledna 1926 a to podle dopisu žalované pojišťovny ze dne 10. prosince 1925, avšak poskytnutím lhůty nezačíná ještě pojištění, nýbrž teprve zaplacením premie a má toto poskytnutí lhůty jen ten význam, že před jejím

uplynutím nemůže pojišťovna žalovati o zaplacení premií, kteréžto právo by jí jinak při prodlení pojištěncově příslušelo. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Správně posoudil věc po stránce právní procesní soud, dospěv k názoru, že žaloba není odůvodněna, ježto pojišťovna je podle čl. 1 a 3 čís. 1 sprostěna závazku k plnění. Odvolatelka proti tomu namítá, že poskytnutím lhůty do 15. ledna 1926 došlo mezi stranami k nové smlouvě, podle níž pojišťovna vzala na sebe nebezpečí ručení, jelikož již zaplacení částky 100 Kč představuje placení, jehož přijetím vzešel pojišťovně závazek pro případ pojistné události ještě před uplynutím povolené lhůty vyplatiti celý pojistný kapitál, ježto na počátku doby ručení, t. j. od 1. srpna 1925, nebylo nic změněno. Ale podle pojišťovací smlouvy počíná 1. srpnem 1925 pojištění a pojištěnci se zavazují platiti pojistné ve lhůtách tam uvedených. Ručení pojišťovny počíná podle čl. 1 poj. podmínek v době označené v pojistce, nejdříve však zaplacením prvního pojistného s vedlejšími poplatky. Následky prodlení v placení jsou uvedeny v čl. 3 poj. podmínek. Z jasného znění článků 1 a 3 čís. 1 těchto podmínek dovodil procesní soud zcela správně, že ručení pojišťovny nezačíná povolením lhůty, nýbrž teprve zaplacením premie, kdežto povolení lhůty znamenalo jen tolik, že před jejím uplynutím nemohla pojišťovna žalovati o zaplacení dlužných premií. Z téže příčiny nemohla též od smlouvy odstoupiti (čl. 3 čís. 1 poj. podm.). Tento nesporný a zjištěný skutkový stav a dolíčený stav právní stačil sám o sobě k zamítnutí žaloby. Nebylo a není proto třeba zabývati se také ještě otázkou, zda byla pojišťovna povinna plniti smlouvu podle čl. 9 poj. podm. proto, že dle tvrzení žalobkyně spáchal Josef B. sebevraždu ve stavu chorobné poruchy duševní, vylučující volné ovládání vůle.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Provádějíc dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., spatřuje dovolatelka nesprávné posouzení právní především v tom, že se odvolací soud omezil na pouhý výklad článků 1. a 3. všeobecných podmínek pojišťovacích, že však neuvážil a neposoudil dosah vedlejších, snad na oko bezvýznamných okolností. Miní, že když při uzavírání sporné pojišťovací smlouvy její manžel zaplatil na první premii 100 Kč a když mu na to byla vydána pojistka, uskutečnila se odevzdáním s jedné a přijetím pojistky s druhé strany pojišťovací smlouva a že ručení žalované pojišťovny počalo dnem 1. srpna 1925, který jest uveden v pojistce, že na počátku tohoto ručení nemění nic povolení čekací lhůty k doplacení jednak zbytku, jednak druhé premie, splatné do 15. ledna 1926, ježto tímto povolením čekací lhůty došlo mezi pojistitelkou a pojistníkem k nové smlouvě, jelikož již zaplacení částky 100 Kč představuje placení, jehož přijetím povstal žalované pojišťovně závazek vyplatiti v případě pojistné události ještě před uplynutím povolené lhůty celý pojistný kapitál, ježto na počátku ručební doby, t. j. od 1. srpna 1925

nebylo nic změněno. Dovolatelka tvrdí, že se žalovaná pojišťovna zaručila přijetím 100 Kč a poskytnutím čekací lhůty ku zaplacení zbytku a druhé splatné premie za nebezpečnoství pro případ, že se pojistná událost dostaví za čekací lhůty. Dovolacími vývody nebyly vyvráceny správné, věci i zákonu vyhovující důvody napadeného rozsudku. Dovolatelka nerozlišuje mezi perfekcí pojišťovací smlouvy a mezi dnem, kdy pojištění počíná. Byť i bylo v pojistce uvedeno, že pojištění počíná dne 1. srpna 1925, sluší mít na paměti, že právě podle pojistky bylo pojištění uzavřeno podle přihlášky k pojištění na základě stanov a pojišťovacích podmínek v pojistce obsažených, pokud zvláštními podmínkami (srovn. čl. 11 všeobecných podmínek pojišťovacích) nebyly doplněny, změněny nebo zrušeny, že tedy vedle v pojistce uvedeného počátku pojištění platí čl. 1 všeobecných podmínek pojišťovacích, o »počátku ručení«, podle něhož ručení společnosti počíná v době označené v pojistce, nejdříve však zaplacením prvního, po případě jediného pojistného s vedlejšími poplatky (čl. 17), předpokládaje, že pojištěnec je té doby na živu. Správně tedy usuzuje odvolací soud ze čl. 1 a 3 všeobecných pojišťovacích podmínek, kde je výslovně ustanoveno, že, není-li pojistné v době nastoupení pojistné události dosud zaplaceno, je společnost sprostěna závazku z plnění — že ručení pojišťovny nezačíná povolením čekací lhůty, nýbrž teprve zaplacením premie, a že povolení čekací lhůty znamená pouze tolik, že před jejím uplynutím nemohla pojišťovna žalovati o zaplacení dlužných premii a že také nemohla odstoupiti od smlouvy (čl. 3 čís. 1 všeobecných pojišťovacích podmínek).

Čís. 7640.

Byla-li s pronájmem hostinských místností propachtována také hostinská koncese, nemovitost byla pak prodána, stal se nabyvatel její sice pronajímatelem, avšak obmezení uložená zákonem původnímu pronajímateli přešla i na něho. V pachtovním poměru ohledně koncese zůstal původní smluvník nadále propachtovatelem a nebyl oprávněn předsevzítí jednání, jimiž mohl býti pachtýř zbaven ochrany jako pachtýř živnosti. Vzdal-li se propachtovatel koncese proto, by mohla býti udělena třetí osobě, aniž učinil něco k ochraně práv pachtýřových, jest práv pachtýři náhradou škody, jež mu vznikla tím, že koncese byla udělena třetí osobě, jež neohlásila dosavadního pachtýře jako pachtýře, takže mu byl znemožněn další provoz živnosti, čímž byl zbaven i užívání hostinských místností.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1927, Rv I 1002/27.)

Žalobce zpachtoval roku 1921 od žalovaného hostinské místnosti v jeho hotelu, jakož i hostinskou koncesi. Žalovaný ohlásil u okresní politické správy žalobce jako pachtýře. Roku 1923 prodal žalovaný hotel Josefu B-ovi a zažádal společně s Josefem B-em u okresní politické